

**INICIJATIVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZNOJ
UPRAVI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15) iza člana 75. dodaje se novi član 75a. koji glasi:

(1) Apsolutna zastarjelost prava na razrez i naplatu poreza, kamata, troškova prinudne naplate i novčanih kazni nastupa u svakom slučaju po isteku 10 godina nakon što je porezna prijava podnesena, ili nakon isteka zakonskog roka za podnošenje porezne prijave, računajući od dana koji je kasnije nastupio.

(2) Ukoliko je neplaćanje poreza posljedica počinjenog krivičnog djela, zastara u slučajevima iz stava 1. nastupa u svakom slučaju po isteku 10 godina od dana pravosnažnosti presude.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Federacije BiH.

OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III.1. tačka c), koji je izmijenjen Amandmanima VIII, LXXXIX i CVI, i člana IV.A.20. (1) j) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona kojima se razrezuje porez ili na drugi način osigurava potrebno finansiranje.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine i uvođenje instituta apsolutne zastare su:

- Doprinos ostvarenju pravne sigurnosti i sprečavanje stanja trajne pravne zaštite
- Harmonizacija zakonodavstva FBiH sa zakonodavstvom Republike Srpske
- Razvnapravan tretman poreskih obveznika na području Bosne i Hercegovine
- Ujednačavanje sa drugim propisima u BiH koji propisuju apsolutni rok zastare.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. propisano je da se u Zakonu o Poreznoj upravi FBiH doda novi član 75a, a kojim se propisuje apsolutni rok zastare za porezna davanja.

U tom u smislu, propisano je da apsolutna zastarjelost prava na razrez i naplatu poreza, kamata, troškova prinudne naplate i novčanih kazni nastupa u svakom slučaju po isteku 10 godina nakon što je porezna prijava podnesena, ili nakon isteka zakonskog roka za podnošenje porezne prijave, računajući od dana koji je kasnije nastupio.

U stavu dva propisan je izuzetak, ukoliko je neplaćanje poreza posljedica počinjenog krivičnog djela, zastara u slučajevima iz stava 1. nastupa u svakom slučaju po isteku 10 godina od dana pravosnažnosti presude.

Razlozi za uvođenje instituta apsolutne zastare su:

PRAVNA SIGURNOST

Svrha instituta zastare je da doprinese ostvarenju pravne sigurnosti i sprečavanju stanja trajne pravne zaštite. Pravni poredak i pravna sigurnost ne trpe postojanje trajnog stanja u kojem se prava ne ostvaruju i obaveze ne izvršavaju i zbog toga se i vrijeme pravne zaštite mora ograničiti zakonom. Ukoliko država nije prepoznala interes i naplatila poreze u razumnom roku od njihovog nastanka, zastara se nameće kao neka vrsta kazne zbog nebrige. S razlogom postavljamo pitanje koji je interes države da naplaćuje poreze nakon 20 godina i više od njihovog nastanka i zašto to nije učinila ranije? Kakva je efikasnost poreznih organa kada poreze naplaćuju nakon toliko godina? Porezna uprava se ponaša veoma neodgovorno prema naplati poreza. Obzirom da je Zakonom propisano da se zastarijevanje prekida svakom službenom radnjom nadležnog poreznog organa poduzetom u cilju razreza i naplate, Porezna uprava pošalje opomenu, time prekine zastaru i nakon prekida zastara iznova počinje teći, a Porezna uprava dobija dodatno vrijeme za naplatu poreza. Dakle, Porezna uprava ne radi ništa da naplati dug a slanjem opomene izbjegava odgovornost.

Predlaganjem uvođenja instituta apsolutne zastare ne želi se omogućiti neplaćanje poreznih obaveza, čak štaviše želi se doprinijeti efikasnosti rada poreznih organa i učinkovitijoj naplati poreza. Ukoliko se ne uvede institut apsolutne zastare za par godina porezni organi biće zagušeni ogromnim brojem starih predmeta, tako da će se dovesti u pitanje njihova efikasnost u rješavanju budućih poreznih prijava.

Prema informacijama kojima raspolažemo u Federalnom ministarstvu finansija, kao drugostepenom organu u ovom trenutku je više od 400 predmeta starih i po 20 godina. Ako se ovako nastavi za par godina bit će ih 1000 koji se nikada neće ni riješiti. Porezna uprava i Federalno ministarstvo finansija zloupotrebljavaju činjenicu da ne postoji apsolutna zastara, jer ne vrše naplatu poreza s njima privatno povezanim licima ili stranački povezanim licima a istovremeno ne mogu krivično i materijalno odgovarati jer ne postoji apsolutna zastara.

Potrebno je više raditi na pitanju prevencije, edukacije i promovisanju ekonomskog patriotizma, a sve u cilju jačanja poreske odgovornosti i poreske discipline.

INSTITUT APSOLUTNE ZASTARE POSTOJI U SVIM ZEMLJAMA U OKRUŽENJU I EVROPI

Dok u svim zemljama u okruženju i Evropi postoji apsolutni rok zastare, u Federaciji BiH taj rok ne postoji.

Tako naprimjer, prema *Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji Republike Srbije* apsolutni rok zastare je **10 godina**.

Prema *Zakonu o poreskoj administraciji Crne Gore* apsolutni rok zastare je **10 godina**.

Prema *Zakonu o poreznom postupku Slovenije* apsolutni rok zastare je **10 godina**.

Prema *Općem poreznom Zakonu Republike Hrvatske*, pravo poreznog tijela na naplatu poreza zastarijeva za **šest godina**.

HARMONIZACIJA ZAKONODAVSTVA FBiH SA ZAKONODAVSTVOM REPUBLIKE SRPSKE

Propisivanjem apsolutnog roka zastare u Zakonu o Poreznoj upravi FBiH izvršit će se harmonizacija propisa sa propisom u Republici Srpskoj.

Zakon o poreznom postupku Republike Srpske propisuje apsolutni rok zastare. Prema Zakonu, pravo Poreske uprave na naplatu poreskih obaveza u svakom slučaju zastarijeva istekom roka od deset godina od dana izvršnosti prijavljene poreske obaveze, odnosno od dana pravosnažnosti rješenja o plaćanju poreskih obaveza.

RAVNOPRAVAN TRETMAN POREZNIH OBVEZNIKA NA PODRUČJU BiH

Postojanje apsolutnog roka zastare u Republici Srpskoj, a nepostojanje apsolutnog roka zastare u FBiH dovodi u neravnotežan položaj poreske obveznike na području dva entiteta. Na ovaj način se diskriminiraju lica na području jednog entiteta, a Ustav BiH, u članu II.4. propisuje zabranu diskriminacije po bilo kojem osnovu.

UJEDNAČAVANJE SA DRUGIM PROPISIMA U BiH KOJI PROPISUJU APSOLUTNI ROK ZASTARE

Apsolutni rok zastare predviđen je za indirektno poreze, pa čak i u prijedlogu novih zakona o doprinosima i porezu na dohodak koji su trenutno u parlamentarnoj proceduri. S razlogom se pitamo zašto nije predviđen za druge vrste javnih prihoda.

U **Zakonu o postupku indirektnog oporezivanja** ("Sl. glasnik BiH", broj: 89/05 i 100/13), kada je u pitanju plaćanje indirektnih poreza i rokovi zastare za naplatu indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini, propisan je relativni i apsolutni rok zastare. Relativni rok zastare je pet, a apsolutni rok zastare 10 godina.

U Prijedlogu zakona o doprinosima članom 44. propisano je da apsolutni rok zastare prava na obračun obaveze doprinosa i kamata te prava na pokretanje postupka naplate doprinosa i kamata nastupa za deset godina, računajući od dana kada je zastara počela prvi put teći.

U Prijedlogu zakona o porezu na dohodak članom 72. pravo na utvrđivanje, naplatu, povrat, porezni kredit, kao i izmirenje dospjelih obaveza putem preknjižavanja, uvijek zastarijeva u roku od deset godina od isteka godine u kojoj se trebalo utvrditi ili naplatiti, odnosno u kojoj je izvršena pretplata.

Član 2. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine propisuje da ukoliko je oblast koja je propisana ovim zakonom drugačije uređena drugim zakonima u Federaciji, tada će odredbe ovog zakona imati prioritet nad drugim odredbama u navedenim oblastima.

Shodno navedenom, želimo ukazati na neophodnost izmjene Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine na način da se propiše apsolutni rok zastare, kako se ne bi desilo da stupanjem na snagu pomenuta dva zakona dođe do nejasnoća u primjeni zakonskih odredbi.

Obzirom da se ne radi o složenim i obimnim izmjenama, ali su veoma značajne, predlažemo da se Zakon razmatra po skraćenom postupku u skladu sa članom 172. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta FBiH i članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta FBiH. Usvajanjem će se doprinijeti efikasnosti rada poreznih organa i učinkovitijoj naplati poreza, harmonizirat će se zakonodavstvo FBiH sa zakonodavstvom RS-a, uvesti ravnopravan tretman poreznih obveznika na području BiH, te izvršiti ujednačavanje sa drugim propisima u BiH koji propisuju apsolutni rok zastare.

Članom 2. utvrđeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva iz Budžeta FBiH.